

ASA Physical Status Classification System – Norsk oversettelse av definisjoner og ASA-godkjente eksempler

(se <https://www.asahq.org/standards-and-practice-parameters/statement-on-asa-physical-status-classification-system>)

ASA PS klassifisering	Definisjon	Eksempler for voksne, inkludert men ikke begrenset til:	Pediatrike eksempler, inkludert men ikke begrenset til:	Obstetriske eksempler, inkludert men ikke begrenset til:
ASA I	En normal frisk pasient	Frisk, ikke-røyker, intet eller minimalt alkoholforbruk	Frisk (ingen akutt eller kronisk sykdom), normal KMI-persentil for alder	
ASA II	En pasient med mild systemsykdom	Kun mild sykdomsgrad uten vesentlige funksjonelle begrensninger. Nåværende røyker, regelmessig sosialt alkoholforbruk, graviditet, fedme ($30 < \text{KMI} < 40$), velkontrollert diabetes eller hypertensjon, mild lungesykdom	Asymptomatisk medfødt hjertesykdom, velkontrollerte arytmier, astma uten eksaserbasjon, velkontrollert epilepsi, ikke-insulinavhengig diabetes mellitus, unormal KMI-persentil for alder, mild/moderat obstruktiv søvnapné, onkologisk tilstand i remisjon, autisme med milde begrensninger	Normalt svangerskap, velkontrollert svangerskapshypertensjon, kontrollert preeklampsi uten alvorlige kliniske tegn, kostregulert svangerskapsdiabetes
ASA III	En pasient med alvorlig systemsykdom	Vesentlige funksjonsbegrensninger; en eller flere sykdommer av moderat til alvorlig grad. Dårlig kontrollert diabetes mellitus eller hypertensjon, KOLS, sykkelig overvekt ($\text{KMI} \geq 40$), aktiv hepatitt, alkoholavhengighet/overforbruk, pacemaker, moderat redusert ejeksjonsfraksjon, endestadium nyresykdom i regelmessig dialyse, Tidligere (>3 måneder siden) hjerteinfarkt,	Ukorrigert stabil medfødt hjertefeil, astma med eksaserbasjon, dårlig kontrollert epilepsi, insulinavhengig diabetes mellitus, sykkelig overvekt, malnutrisjon, alvorlig søvnapné, aktiv kreftsykdom, nyresvikt, muskeldystrofi, cystisk fibrose, organtransplantert,	Preeklampsi med alvorlige kliniske tegn, svangerskapsdiabetes med komplikasjoner eller høyt insulinbehov, trombofili med behov for antikoagulasjonsbehandling.

hjerneblødning/hjerneinfarkt, TIA eller koronarsykdom / stentbehandling.

misdannelser i hjerne / ryggmarg, symptomatisk hydrocefalus, prematurfødt med gestasjonsalder <60 uker, autisme med alvorlige begrensninger, metabolsk sykdom, vanskelig luftvei, langtidsbehandling med parenteral ernæring. Fullbårne nyfødte <6 ukers alder.

ASA IV	En pasient med alvorlig system sykdom som er kontinuerlig livstruende	Nylig (<3 måneder siden) hjerteinfarkt, hjerneblødning/hjerneinfarkt, TIA eller koronarsykdom / stentbehandling. Pågående koronar iskemi eller alvorlig klaffefeil, alvorlig redusert ejeksjonsfraksjon, sjokk, sepsis, DIC, akutt nyresykdom eller endestadium nyresykdom ikke i regelmessig dialyse.	Symptomgivende medfødt hjertefeil, kardial stuvningssvikt, symptomgivende sekveler etter prematuritet, akutt hypoksisk-iskemisk encefalopati, sjokk, sepsis, DIC, implantert ICD, avhengighet av respirator, endokrinopati, alvorlig traume, alvorlig respirasjonssvikt, fremskreden kreftsykdom.	Preeklampsi med alvorlige kliniske tegn med HELLP eller andre alvorlige komplikasjoner, peripartum kardiomyopati med ejeksjonsfraksjon <40%, ukorrigert eller dekompensert hjertesykdom, ervervet eller medfødt.
ASA V	En døende pasient som ikke forventes å overleve uten operasjonen	Sprukket abdominalt / torakalt aortaaneurisme, massivt traume, intrakraniell blødning med masseeffekt, iskemisk tarm med samtidig alvorlig hjertepatologi eller multiorgansvikt	Massivt traume, intrakraniell blødning med masseeffekt, ECMO- behov, respirasjonssvikt eller -stans, malign hypertensjon, dekompensert kardial stuvningssvikt, leverencefalopati, iskemisk tarm eller multiorgansvikt.	Uterusruptur.

ASA VI

En erklært
hjernedød pasient til
uttak av organer for
donasjon

Kommentarer:

ASA II eksempel obstetikk: Selv om graviditet ikke er en sykdom er den gravides fysiologiske tilstand betydelig endret fra når kvinnen ikke er gravid, derfor gis ASA II til en kvinne med ukomplisert svangerskap.

ASA II, eksempel voksne: "Regelmessig sosialt alkoholforbruk" er å oppfatte som mer enn sporadisk, men mindre enn skadelig forbruk (som ofte defineres som >14 enheter pr. uke for menn eller >7 enheter pr. uke for kvinner).

ASA II, eksempel pediatri: "Unormal KMI-persentil for alder" må sees i sammenheng med at voksne med $30 < \text{KMI} < 40$ (fedme, men ikke sykkelig overvekt) skal kategoriseres som ASA II. KMI 30 for 18-åringer tilsvarer omtrent 95-persentilen, mens sykkelig overvekt hos barn defineres som KMI mer enn 20% over 95-persentilen og medfører ASA III. Barn med KMI mellom 95-persentilen og 20% over 95-persentilen for alder skal altså kodes som ASA II.

Enkelte forkortelser benyttet i ASAs originalversjon er endret til fulltekst i henhold til Hurwitz et al¹ og Ferrari et al² og deretter oversatt til norsk.

1. Hurwitz EE, Simon M, Vinta SR, et al. Adding Examples to the ASA-Physical Status Classification Improves Correct Assignment to Patients. *Anesthesiology*. Apr 2017;126(4):614-622. doi:10.1097/aln.0000000000001541
2. Ferrari L, Leahy I, Staffa SJ, Berry JG. The Pediatric-Specific American Society of Anesthesiologists Physical Status Score: A Multicenter Study. *Anesthesia & Analgesia*. 2020;132(3):807-817. doi:10.1213/ane.0000000000005025